

Viite: HE 9/2022

Tapahtumateollisuus ry:n lausunto: Hallituksen esitykseen eduskunnalle laiksi yritysten määräaikaisesta kustannustuesta annetun lain muuttamisesta (kuudes kierros)

Tapahtumateollisuus ry kiittää mahdollisuudesta antaa lausunto hallituksen esitykseen laiksi yritysten määräaikaisesta kustannustuesta annetun lain muuttamisesta (kuudes kierros)

Tapahtumateollisuus ry edustaa kulttuuri-, viihde-, urheilu-, messu-, yritys-, kongressi-, markkina- ja hengellisten tapahtumien järjestäjiä, tapahtumapaikkoja, tapahtumatekniikan ja -rakenteiden palveluita, tapahtumien lipunmyynti-, esiintyjä-, turvallisuus- ja cateringpalveluita, tapahtumamyyjiä sekä muita tapahtumille suunnattuja palveluja, suunnittelua ja konsultointia.

TAPAHTUMATEOLLISUUDEN TOIMIALAN TILANNEKUVA

Korona-aikana tapahtumateollisuuden elinkeinotoimintaa on rajoitettu toistuvasti ja pitkäkestoisesti. Maaliskuusta 2020 alkaen on nähty useita vaihtuvia rajoituksia aina yleisötilaisuuksien täyskielloista erilaisiin osallistujamäärä rajoituksiin sekä määräyksiä katsomolohkoista, pakollisista istumapaikoista, yleisöjen ohjaamisesta ym. Kaksi vuotta jatkuneesta toistuvasta elinkeinotoiminnan rajoittamisesta huolimatta maan hallitukselta ja hallinnosta tuleva viesti on kuitenkin korostanut odotusta siitä, että poikkeusaika loppuu ja pääsemme pian palaamaan rajoituksettomaan yhteiskuntaan

Tapahtumateollisuuden toimialalla on korona-ajassa pyritty sopeutumaan ennakoimatta ja toistuvasti muuttuvaan toimintaympäristöön peruuttamalla ja siirtämällä tapahtumia äkillisestikin, kehittämällä joustavampia sopimusehtoja ja selviytymällä jatkuvasti muuttuvassa sääntely-ympäristössä. Missään vaiheessa toimialalla ei kuitenkaan olla haluttu antaa periksi tai lopettaa toimintaa kokonaan. Digitalisoituvassa ja robotisoituvassa maailmassa ihmisten välisten fyysisten kohtaamisten arvo kasvaa entisestään - fyysisten tapahtumien kasvavaa kysyntää ennakoivat myös toimialan useat asiakastutkimukset. Juuri näitä kohtaamisia varten toteutettavien ammattimaisten tuotteiden ja palveluiden toimitusvarmuutta tapahtumateollisuuden yritykset ja organisaatiot ovat pyrkineet pitämään yllä. Toimiala on pyrkinyt varmistamaan kyvyn jatkaa fyysisten kohtaamisten ja tapahtumien järjestämistä heti kun se jälleen yhteiskunnassamme sallittua.

Valtion luomat taloudelliset tukimekanismit ovat olleet tärkeä apu tapahtumateollisuuden yritysten toimintaedellytysten varmistamisessa tilanteessa, jossa elinkeinotoimintaa rajoitetaan lailla tai viranomais määräyksillä.

Tapahtumateollisuus kiittää työ- ja elinkeinoministeriötä sulkemiskorvauksen ja kustannustuen kuudennen kierroksen valmistelusta. Hallituksen esityksestä haluamme nostaa esille seuraavat keskeiset kohdat, joita tulee vielä kehittää, jotta lain tavoite yritysten toiminnan jatkuvuuden tukemisesta toteutuu vaikuttavalla tavalla.

YRITYSTEN KUSTANNUSTUEN TUKIKATTO

Tapahtumateollisuus lausuu yritysten kustannustuen tukikatosta koko lakia ja sen kaikkia erilaisia tukimuotoja koskien.

Tapahtuma-alan yritykset ovat kärsineet voimakkaista rajoituksista ja pitkistä sulkukausista aiheutuneita mittavia tappioita jo kahden vuoden ajalta. Tämän vuoksi ne ovat tarvinneet toistuvasti myös taloudellista tukea. Koska kustannustuen tukikatto on Suomessa kuitenkin pysynyt lähes muuttumattomana koko koronakriisin ajan, on tukikatto täynnä jo myös useilla pienillä yhtiöillä. Suomen tukikatto on nykyisellään vain 2,3 miljoonaa euroa, kun se on useissa muissa EU-maissa merkittävästi korkeampi. Tämä asetelma heikentää suomalaisten yritysten kykyä työllistää ja kasvaa kotimaassa sekä kilpailla kansainvälisesti. Tukikatto ja epäselvä rajoitusympäristö on aiheuttanut mm. isojen merkittävien kiertueiden päättymisen kilpailijamaihin Suomen sijasta ja tekniikan investointien epätasaisuuden eri EU maiden välillä, joka johtaa epäedulliseen tilanteeseen Suomen kannalta.

Tapahtumateollisuus on esittänyt tukikaton nostamista toistuvasti jo lähes vuoden ajan, jotta yritykset, jotka olisivat muuten oikeutettuja kustannustuen piiriin voisivat saada apua tilanteessa, jossa niiden liiketoiminta on jälleen kielletty.

On myös syytä tarkastella sitä vääristymää joka syntyy nykyisestä matalan tukikaton tilanteesta. Suuret yhtiöt (esim. messuhallit, suuret tapahtumajärjestäjät) ovat jääneet tukien ulkopuolelle tukikatosta johtuen vuoden 2020 jälkeen. Pienemmät yhtiöt ovat voineet nostaa kustannustukea, koska niiden tukikatot eivät ole täyttyneet yhtä nopeasti, johtuen pienemmästä toimintavolyymista. Onko tarkoituksenmukaista, kohtuullista ja tasapuolista, että 4-6 miljoonan euron liikevaihdon yhtiö on voinut saada saman verran tukea kuin 60 miljoonan liikevaihdon yhtiö?

Tapahtumateollisuus pyytää lainsäätäjää avaamaan lain perusteluissa tarkemmin siitä, mitä tavoitellaan sillä, että tukikatto pidetään Suomessa matalana jättäen suurimmat työllistäjäyritykset aktiivisesti tukien ulkopuolella, vaikka ne ovat tuen tarpeessa juuri lainsäätäjän tekemistä toimista johtuen?

Tapahtumateollisuus ry esittää, että yritysten kustannustuen tukikatto nostetaan 10 miljoonaan euroon koko lain ja sen kaikkien erilaisten tukimuotojen osalta.

SULKUKORVAUS

Kenelle sulkukorvaus on tarkoitettu

Hallituksen esityksessä mainitaan, että sulkukorvaus on tarkoitettu myös yritykselle, jonka järjestämä yleisötilaisuus on kielletty.

Tapahtumateollisuus ry haluaa muistuttaa, että Suomessa toimii satoja yrityksiä, joiden elinkeinotoimintaa on toteuttaa muiden yritysten tilaamia tapahtumia. Nämä tapahtumat eivät useimmiten kuulu kokoontumislain tarkoittaman yleisötilaisuus-käsitteen piiriin, koska ne eivät ole yleisölle avoimia tilaisuuksia. Tämän vuoksi viranomaismääräykset eivät myöskään suoraan koske niitä.

Kuitenkin, kun kokoontumista rajoitetaan tai tapahtumatilat suljetaan viranomaismääräyksellä, myös tällaiset tilaisuudet peruuntuvat. Asiakasyritykset ja tapahtumajärjestäjät haluavat vaikeassa epidemiatilanteessa toimia vastuullisesti ja noudattaa viranomaismääräyksiä, jotta epidemian hillinnän tavoitteet toteutuvat. Viranomaismääräykset siis rajoittavat myös yritystilaisuuksia toteuttavien tapahtumajärjestäjäyritysten toimintaa täysin samalla tavalla kuin yleisötilaisuuksia järjestävien yritysten.

Lisäksi moni ainoastaan tapahtumajärjestäjää palveleva alihankintayritys on menettänyt mahdollisuuden elinkeinon harjoittamiseen, kun tapahtumien järjestäminen on kielletty. Tapahtumateollisuus edellyttää, että tällaiset suoraan tapahtumajärjestäjiä palvelevat yritykset tulee ottaa sulkukorvauksen piiriin. Tästä esimerkkinä voidaan mainita ohjelmatoimistot, joiden ei ole mahdollista tosiasiallisesti harjoittaa liiketoimintaansa, koska tapahtumapaikat, joihin ohjelmaa myydään, ovat suljettu. Toinen esimerkki on yritystapahtumia tai messuja järjestävät tai alihankkivat tapahtumalan yritykset, joiden ei ole tosiasiallisesti mahdollista harjoittaa liiketoimintaa asiakastilojen ollessa suljettuna tai osallistujat ovat määrätty (vahvasti suositeltu) etätyöhön viranomaisten toimesta.

Tapahtumateollisuus ry esittää, että sulkukorvauksen piiriin huomioidaan myös ne tapahtumajärjestäjäyritykset, jotka järjestävät muiden yritysten tilaamia

tapahtumia. Esitämme myös että sulkukorvauksen tulee kohdistua myös niihin tapahtumiin, jotka rajoitusten vuoksi on perumisen sijaan jouduttu järjestämään ilman yleisöä.

Kirjaus sulkukorvauksen piiriin pääsevistä alihankintayrityksistä voisi olla muotoiltu näin:

Vaikka yritys ei ole toiminut tapahtumajärjestäjänä, yritykselle voidaan myöntää sulkemiskorvaus, jos yritys osoittaa hakemuksessaan, että sen liiketoiminta on keskeytynyt sen keskeiseen asiakaskuntaan kohdistuneesta julkisoikeudellisesta, pandemian torjuntaan liittyneestä rajoituksesta.

Korvaus ei koske siirrettyä tilaisuutta

Hallituksen esitykseen on kirjattu, että sulkemiskorvaus ei koske siirrettyä tilaisuutta.

Tapahtumateollisuus ei hyväksy esitettyä kirjausta, eikä ymmärrä lainsäätäjän tarkoitusta kirjauksen taustalla. Kyseinen kirjaus asettaa tapahtumateollisuuden toimialan jälleen eriarvoiseen asemaan muihin toimialoihin nähden.

Tilojen ollessa suljettuna tai yleisötilaisuuksien kiellettynä kaikki sille ajalle suunniteltu asiakastoiminta ja tilaukset joko peruuntuvat tai siirretään tulevaan, toimialasta riippumatta. Tapahtumateollisuuden osalta kirjattu erilainen toimintamalli on käsittämätön ja sitä ei voi hyväksyä.

Sulkemiskorvauksen kohdentaminen pienille yrityksille

Tapahtumateollisuus ry esittää huolensa sulkemiskorvauksen kohdentamisesta vain pienille yrityksille, tilanteessa jossa suurten yritysten sulkemiskorvauksesta ei ole toistaiseksi saatu mitään tietoa.

Tapahtuma-alan yritysten toiminta on hyvin työvoimaintensiivistä ja pienilläkin yrityksillä on runsaasti osa-aikaista työvoimaa. Pienen yrityksen määrittelyssä on tarkat rajat: enintään 50 työntekijää ja 10 miljoonan euron liikevaihto tai tase. Monet tapahtuma-alan alle 10 miljoonan liikevaihdolla toimivat yritykset työllistävät kymmeniä, jopa satoja osa-aikaisia työntekijöitä. Tällaisia toimijoita ovat mm. urheiluseurat, jotka työllistävät esim. jääkiekon liigajoukkueen ja toimitsijoiden lisäksi junioriurheilijoita sekä osa-aikaisia valmentajia. Tällaiset yritykset ylittävät helposti pienen yrityksen määrittelyssä määrätyn 50 työntekijän enimmäisrajan ja joutuvat odottamaan lainsäädännön jatkoa. Menettely ei ole oikeudenmukaista ja yhdenvertaistakohtelua elinkeinoa rajoitettaessa. Esimerkiksi sarjamuotoiset urheilun toimijat ovat korona-aikana joutuneet erittäin vaikeaan tilanteeseen, sillä niiden on pakko jatkaa sarjamuotoisen urheilun

toteuttamista, vaikka niillä ei ole mahdollisuutta pääsylippujenmyyntiin ja tulonhankintaan. Sulkemiskorvauksen tarkan rajauksen takia monet yhtiöt ovat vaarassa jäädä sen ulkopuolelle ja sen niiden toiminnan jatkuvuus vaarantuu oleellisesti.

Tapahtumateollisuus esittää, että sulkemiskorvausta ei rajoiteta määritelmään pienistä yhtiöistä, että alaa kohdellaan yhdenvertaisesti yrityksen koosta riippumatta.

Esitämme, että varmistetaan henkilökunnan kokonaismäärän laskennassa käytettävän osa-aikaisten kohdalla heidän tosiasiallista työaikaansa.

Esitämme, että sulkemiskorvaus tulee voida yrityksessä kohdistaa rajoitettuun liiketoiminnan osaan. Sellaiset liiketoiminnan osat, joihin ei ole kohdistunut rajoituksia sekä sellaiset yrityksen harjoittamat toiminnot kuten juniorikasvatus jotka eivät ole liiketoimintaa tulee voida rajata pois sulkemiskorvauksen piiristä ja näissä toimivat henkilöt yrityksen henkilömäärästä.

Esitämme, että niille pk-yrityksille joiden työntekijämäärä on korkeintaan 250, tulee viipymättä valmistella tukimalli, jossa yrityksen on mahdollista hakea sulkukorvausta samoilla perusteilla kuin pienten yritysten.

Tukikauden pituus

Hallituksen esityksessä sulkemiskorvauksen tukikausi alkaa 1.10.2021, josta alkaen korvauksessa huomioidaan peruuntuneeseen liiketoimintaan kohdistuvia kuluja.

Tapahtumateollisuus ry korostaa, että viranomaismääräyksellä määrätyn rajoituksen tai yleisötilaisuuksien järjestämiskiellon vaikutus elinkeinotoimintaan jatkuu vielä määräyksen päättymisen jälkeenkin. Tapahtuma-alalla kassavirta ei käynnisty välittömästi rajoituksen päättyessä, vaan myynnin käynnistyminen vaatii aina toimintaympäristöltä ennustettavuutta.

Tapahtumateollisuus esittää, että sulkemiskorvauksen tukikausi alkaa 1.10.2021 ja jatkuu vielä 14 vrk sulun päättyttyä.

KUSTANNUSTUKI 6

Vertailukausi

Tapahtumateollisuus kiittää valmistelua siitä, että se on määritellyt tukikaudet niin, että ne huomioi sekä uudet yhtiöt ja vanhat yhtiöt.

Arvonlisäveroton myynti

Kustannustuen myöntäminen tukikauden liikevaihto ja arvonlisäverollinen myynti. Tapahtumateollisuus haluaa huomauttaa, että tukikauden arvonlisäverollisen myynnin lisäksi tulee huomioida, että tuen piirissä olevilla aloilla on myös paljon arvonlisäverotonta myyntiä.

Tapahtumateollisuus esittää lisättäväksi hallituksen esitykseen, että mikäli ALV myynti ei kuvaa yrityksen oikaa liikevaihtoa ko. ajanjaksolta (ALV ilmoitusten myynti kohdistuu kirjanpitolain mukaan toiseen ajanjaksoon), yritys voi korjata liikevaihtolukuaan ja toimittaa liitteeksi selvityksen liikevaihdon jaksottamisesta.

Kustannustuki loka- ja marraskuulta 2021

Hallituksen esityksen mukaan tapahtuma-alan yrityksille voidaan myöntää kustannustukea joulukuun 2021 ja helmikuun 2022 väliseltä ajalta.

Esityksen mukaan loka- ja marraskuulta kustannustukea ei makseta Eduskunta on kuitenkin maininnut, että niin kauan kuin valtio rajoittaa yritysten liiketoimintaa, valtion tulee maksaa niille tukea kohtuullisten menetysten korvaamiseksi. Myös loka- marraskuussa valtio rajoitti tapahtuma-alan yritysten toimintaa, erityisesti tämä näkyy messutoimialalla. Tämän takia valtion tulee maksaa kustannustukea myös loka-marraskuulta.

Tapahtumateollisuus esittää, että hallitus laatii erillinen hallituksen esityksen kustannustuesta, jonka tukikausi korvaa loka-marraskuun menetyksiä 2021.

Tapahtumateollisuus ry on tapahtumaelinkeinon valtakunnallinen keskusjärjestö, jonka jäsenenä on yli 20 toimialajärjestöä ja yli 230 alan yritystä. Tapahtumateollisuus edustaa kulttuuri-, viihde-, urheilu-, messu-, yritys-, kongressi-, markkina- ja hengellisten tapahtumien järjestäjiä, tapahtumapaikkoja, tapahtumatekniikan ja -rakenteiden palveluita, tapahtumien lipunmyynti-, esiintyjä-, turvallisuus- ja cateringpalveluita, tapahtumamyymiä sekä muita tapahtumille suunnattuja palveluja, suunnittelua ja konsultointia.

www.tapahtumateollisuus.fi

Lisätietoja:

Kati Kuusisto p. 044 338 0005 / kati.kuusisto@tapahtumateollisuus.fi
Johtaja / Edunvalvonta, Tapahtumateollisuus ry

Maria Sahlstedt p. 040 147 0693 / maria.sahlstedt@tapahtumateollisuus.fi
Johtaja / Vaikuttaminen, Tapahtumateollisuus ry